

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Connexxion
t.a.v. mw. J. van Verseveld
Postbus 224
1200 AE Hilversum

Betreft: advies over tarievenplan 2016
Aan: Qbuzz, t.a.v. Anouk Ruczynski
Cc: Provincie Utrecht t.a.v. Franc de Weger en Robbert van Dijk

Utrecht, 23 september 2015

Geachte mw. van Verseveld,

Het ROCOV heeft op 16 september van Connexxion en Qbuzz de adviesaanvragen voor de tarieven 2016 ontvangen. Het verheugt ons dat deze aanvragen gelijktijdig zijn ingediend. De afgelopen jaren heeft het ROCOV, o.a. door op afzonderlijke aanvragen te reageren met één advies, steeds aangegeven de samenhang tussen de diverse concessies in de provincie essentieel te vinden.

Om de besluitvorming door GS niet te belemmeren en zo de vervoerders de nodige tijd te geven de invoering van de tarieven goed voor te bereiden is het ROCOV bereid het advies t.o.v. de vastgelegde termijnen in een beperkte termijn te leveren. Het belang hiervan is ook onderkend door Connexxion, Qbuzz en de provincie, die de benodigde informatie dan ook in passend tempo hebben willen en kunnen leveren. Van onze zijde past hier dank voor de geleverde inspanningen.

Het ROCOV is daarbij eveneens verheugd over de inspanningen van provincie en vervoerders om met een samenhangend pakket voorstellen te komen. Nu dit gelukt is roepen wij alle partijen op om de komende tijd ook met samenhangende pakketten te komen voor (concessie-, provincie- of bedrijfs)grensoverschrijdende afspraken. Het voorstel van Connexxion m.b.t. lijn 195 is hierbij voorbeeldig. Het ROCOV Utrecht ondersteunt dit proces samen met de "ROCOV's" in aangrenzende gebieden en in het hele land. Want ook elders langs Utrechts grenzen is nog winst te behalen.

Voor de volledigheid melden wij, dat over de tariefelementen die deel uitmaken van het Landelijk Tarievenkader in DOVA-verband advies is uitgebracht. Het ROCOV Utrecht is bij de vaststelling van dat advies betrokken geweest en kan zich er dan ook in vinden.

Hieronder gaan wij achtereenvolgens in op de volgende elementen uit het pakket:

1. de uitbreiding van Kortingsproducten tot de Connexxion-concessie;
2. de hoogte van het kilometertarief;
3. van deze twee elementen losstaande onderdelen uit de adviesaanvragen;
4. overige vragen.

Met hieronder niet-genoemde elementen kunnen wij akkoord gaan.

Aan ROCOV Utrecht nemen deel: COSBO, Fietzersbond afdeling Utrecht, Hogeschool Utrecht, Natuur- en Milieufederatie Utrecht, ROVER, SOLGU, Universiteit Utrecht, VIDUIS Studentenunie, Vervoer UMC, Diaconessenhuis, U15, SBO, SRA, GPPA, SOL en SGLA

Kortingsproducten in Connexxion-concessie

Het ROCOV is blij met de toevoeging van de kortingsproducten Altijd Voordeel en Dal Voordeel aan het productenpalet in deze concessie. Eindelijk krijgen regelmatige busreizigers de mogelijkheid te kiezen voor een aantrekkelijk alternatief voor het reizen op saldo. Dat hierbij is gekozen voor dezelfde formule als in de U-OV-concessie juichen wij toe.

Met de voorgestelde tarieven voor deze producten gaan wij akkoord.

Het ROCOV betreurt dat de kortingsproducten Dal Vrij en Weekend Vrij en het U-OV-Gemaksabonnements niet ook worden overgenomen. Wij geven in overweging dat alsnog te doen. Wij beseffen dat met name bij de Gemaksabonnements bijv. ook de medewerking van NS nodig is en dat dit waarschijnlijk niet per 1-1-2016 gerealiseerd kan zijn.

De hoogte van het kilometertarief bij Reizen op Saldo

Vooraf beseft het ROCOV dat de kilometertarieven in beide concessies tot de laagste in Nederland behoren, zelfs hekkensluiter zijn. Met name in de Connexxion-concessie komt dit doordat het oorspronkelijk beoogde dal/spits-verschil door diverse (vooral systeem-technische) oorzaken niet gerealiseerd kon worden.

Sinds de korting op de BDU enkele jaren geleden, waarmee de provincie en het toenmalige BRU verschillend zijn omgegaan, bestaat er een verschil tussen het kilometertarief in de concessies van U-OV en Connexxion. Het ROCOV heeft bij eerdere gelegenheden aangegeven dit ongewenst te vinden en terugkeer naar een gelijk tarief te begroeten. Het voorliggende pakket voor 2016 komt aan deze wens tegemoet.

U-OV-concessie

In deze concessie zou het kilometertarief worden geïndexeerd en stijgt naar 13,0 cent per kilometer. Daarbovenop zou een stijging komen van 0,2 cent ter compensatie van de inkomstenderving door de uitbreiding van het geldigheidsgebied van de kortingsproducten naar de Connexxion-concessie. Deze verhoging met 0,2 cent is gebaseerd op een onderzoek uitgevoerd door Hypercube. Daardoor zou het tarief hier dus stijgen van 12,8 naar 13,2 cent.

Het ROCOV volgt de verhoging van 0,2 cent vanwege de indexering tot 13,0 cent. Het ROCOV heeft geen inzage gehad in het onderzoek van Hypercube en beschikt ook niet over andere relevante feiten en gegevens over deze materie. Daarom hebben wij geen gelegenheid om een gemotiveerde uitspraak te kunnen doen over de stijging van 0,2 cent ter compensatie van de inkomstenderving. Hierover geeft het ROCOV dus geen advies.

Connexxion-concessie

In deze concessie zou het kilometertarief stijgen van 12,4 naar 13,2 cent. Dat is fors, maar de reizigers kunnen voortaan kiezen voor de hier nieuwe Kortingsproducten, die in het dal 40% korting op de ritprijs (inclusief het opstaptarief van €0,89) geven (en bij Altijd Voordeel in de spits 20%).

Ook hier is sprake van een opbouw van de verhoging. Eerst is er een verhoging van het km-tarief tot het niveau van de U-OV concessie: 13,0 cent per kilometer. Daarna vindt de indexering met de LTI plaats naar het niveau van 13,2 cent per kilometer.

Hoewel het ROCOV voorstander is tot gelijktrekking van de km-tarieven in de U-OV concessie en de Connexxion-concessie, heeft het ROCOV geen inzicht of de verhoging tot 13,0 cent (mede) gebaseerd is op de werkelijke kosten of inkomstenderving van Connexxion. Anders gezegd: het ROCOV kent geen andere motivering dan gelijktrekking van de km-tarieven voor deze forse verhoging. Wij vinden dat te mager als verantwoording voor het uitbrengen van een advies. Het ROCOV onthoudt zich dan ook met spijt van advies op dit punt. De indexering volgens het LTI volgt het ROCOV.

Van deze elementen losstaande voorstellen

Hieronder geven wij advies of plaatsen wij opmerkingen bij de diverse voorstellen uit de beide adviesaanvragen tarieven 2016.

U-OV

2. OV-chipkaart U-OV Gemaksabonnement: Wij adviseren negatief om wegnummers als zonegrens te hanteren. Wij adviseren om te werken met OV zones of met gemeentegrenzen.

4. Papieren kaartjes Wagenverkoop: U-OV wil de wagenverkoop minimaliseren en steunt daarbij op de FNV. Het ROCOV is van mening dat iedere reiziger altijd bij het begin van de reis een vervoerbewijs voor een redelijke prijs moet kunnen aanschaffen en kunnen betalen met contant geld. Het staat de OV bedrijven vrij om geldloos betalen op allerlei manieren te bevorderen. (Bijv. handyticket, contactloos pinnen, reizen op rekening) De keuze is aan de consument! Wij adviseren dus om de mogelijkheid voor het aanschaffen van een vervoersbewijs aan het begin van een rit te handhaven.

4. Papieren kaartjes Wagenverkoop Nachtnetlijnen: Het ROCOV wacht met uitbrengen van advies over de nachtnetkaarten, omdat zij dit wil relateren aan de voorstellen voor het nachtnet.

5. Zichtkaarten voorverkoop: Het ROCOV adviseert het Dagkaartje Utrecht stad te propageren bij het algemene publiek en de verkrijgbaarheid uit te breiden. Suggesties voor verkrijgbaarheid die wij doen zijn: wagenverkoop, winkels en wijkbureaus.

5. Zichtkaarten voorverkoop: Het ROCOV meent dat de prijsverhoging voor de Meerdagenkaartjes Utrecht stad niet gebaseerd is op deugdelijke argumenten. Zij adviseert daarom negatief. Graag wordt zij hierover nader geïnformeerd.

5. Zichtkaarten voorverkoop: Wij adviseren voor de provincie Utrecht van Amsterdam tot Wageningen en van Gouda tot Hilversum dagkaartjes en meerdagenkaartjes te introduceren. Met name toeristen zullen hiervan gebruik maken om allerlei attracties / musea etc. in de provincie te kunnen bezoeken per OV. Zo mogelijk kan dit zelfs leiden tot combitickets met dergelijke organisaties.

Connexxion:

2. Buurtbus: De buurtbus heeft in het Connexxion-voorstel een kilometertarief gekregen. Nog in de adviesaanvraag tarieven 2015 heeft Connexxion bevestigd dat de buurtbus een flat fare heeft per OVC. In 2015 bedroeg de flat fare €1,71. Wij adviseren om deze flat fare met de LTI te verhogen en adviseren negatief over het voorstel voor een kilometertarief van Connexxion.

De papieren buurtbuskaart. De OV Reiskaart van €2,70 wordt bij de buurtbus plotseling een Ritkaart. Het ROCOV wil het overstaprecht van en op de buurtbus met een kaartje

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

handhaven ook al wordt weinig overgestapt tussen buurtbus en streekbus. Het vormt samen één OV systeem. Wij adviseren daarom op de buurtbus een OV Reiskaart te hanteren en adviseren negatief over de wijziging van OV Reiskaart naar Ritkaart.

9. Uitrijkaarten: Voor het ROCOV is het niet vanzelfsprekend dat de prijzen van de uitrijkaarten gelijke tred houden met de boetes. Het ontbreekt aan een motivering waarin het te verwachten gedrag van de reiziger (keuze om wel of niet een uitrijkaart te kopen; agressiviteit) een rol speelt. Wij adviseren daarom om de uitrijprijzen gelijk te houden, omdat de vervoerder hierbij voordeel kan verwachten: voor een zwartreiziger wordt het aantrekkelijker te kiezen voor uitrijden en de vervoerder krijgt zomaar de ritprijs in kas.

11. Algemene actiekaart / probeerkaart: Wij verwelkomen het winkelkaartje Amersfoort!

Overige vragen

Binnen het ROCOV zijn n.a.v. deze adviesaanvragen de volgende vragen geuit.

- (1) Wat is het effect op het busgebruik van de afschaffing van het Winkelkaartje vorig jaar?
- (2) In het Connexxion-voorstel wordt gerept over een hoger instaptarief op sommige lijnen. Wij worden hierover graag nader geïnformeerd.
- (3) "Zone 5000" en "zone Utrecht Stad binnen de Ring": Hier is onduidelijkheid over de begrenzing van de zones, die niet parallel verloopt.
- (4) Hoe wordt de P+R Rijnsweerd gebruikt? Rechtvaardigt het gebruik de korting? Is de korting (€5 voor 4 persoonsdagkaart U-OV incl. parkeergeld) wel realistisch?
- (5) In het Connexxion-voorstel blijft de invoeringsdatum van de Regio Vrij provincie Utrecht abonnementen onduidelijk. Wij vragen Connexxion hier duidelijkheid over te geven.

Vragen

Als u vragen heeft over ons advies over het Tarievenplan 2016, kunt u contact opnemen met het secretariaat.

Wij verwachten uw schriftelijke reactie uiterlijk vier weken na dagtekening van deze brief.

Met vriendelijke groet,

drs. J. van Leijenhorst
Voorzitter ROCOV Utrecht